

D. Ašperger*

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Trg Marka Marulića 19, 10 000 Zagreb

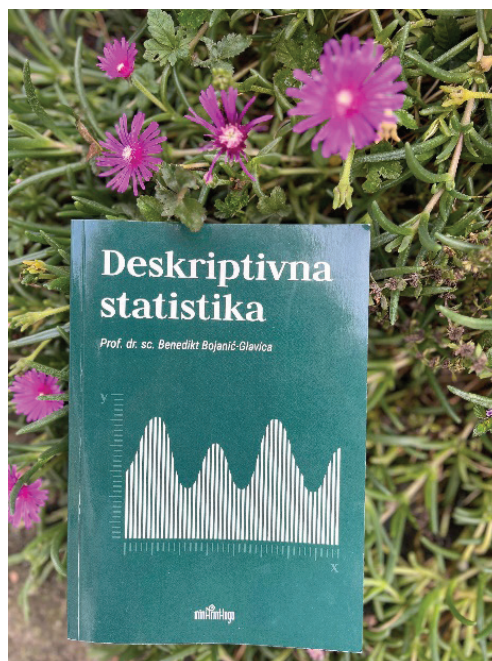
Promocija knjige “Deskriptivna statistika”

Na drugoj godini studija *Kemija i inženjerstvo materijala* na kolegiju *Upravljanje kvalitetom* upoznala sam kolegicu Ledu Kolarek, koja je za seminarski rad u sklopu kolegija dobila temu *Višestruka linearna analiza*, koju je trebala obraditi s aspekta primjene u sustavu kvalitete u laboratoriju, zajedno s kolegicom Petrom Juranović. Kolegica Kolarek došla je do mene i pitala me smije li se koristiti još neobjavljenom knjigom svojega djeda. Naravno, složila sam se i zamolila ju da jasno naglasi da je knjiga u tisku. U međuvremenu je kolegica Kolarek završila studij na našem Fakultetu i, štoviše, zaposlila se na Zavodu za mjerenja i automatsko vođenje procesa kod profesora Nenada Bolfi. Ta dodatna okolnost omogućila nam je da 2025. godine, nakon izlaska iz tiska knjige “Deskriptivna statistika” profesora Benedikta Bojanića-Glavice lakše organiziramo njezinu promociju. Na našu žalost, autor knjige nije doživio promociju, no tijekom samoga događaja snažno se osjećala njegova prisutnost.

Moram priznati da sam s vrlo velikom radošću vodila promociju knjige koja je u suradnji s kolegicom Kolarek provedena na vrlo visokoj razini uz obitelj autora, ali i uz podršku naše uprave na čelu s dekanom Antom Jukićem koja je dala sve resurse na raspolaganje. Naime, Leda i ja smo bez ikakve dvojbe smatrale da se knjiga treba predstaviti s aspekta prirodoslovlja jer znanja iz knjige potrebna su svakom biologu, fizičaru, a naročito kemičaru, ali da ju ujedno treba predstaviti i s aspekta tehnologa i inženjera a posebice iz aspekta kemijskih inženjera. Tako se samo po sebi nametnulo da zamolimo izvanrednu profesoricu Ernu Begović Kovač, profesoricu Matematike na našem Fakultetu da predstavi knjigu s aspekta prirodoslovlja, a s aspekta kemijskih inženjera zamolili smo izvanrednu profesoricu Željku Ujević Andrijić. Na kraju promocije završne je riječi uputila autorova unuka i to s aspekta unuke, suradnice na knjizi, studentice, ali i kolegice koja primjenjuje gradivo koje se obrađuje u knjizi.

Knjigu “Deskriptivna statistika” recenzirali su redoviti profesori u mirovini Kero Krsto i Ratimir Kvaternik, lektorirala ju je Ivona Novosel, sveučilišna prvostupnica kroatistike, naslovnicu knjige dizajnirao je Goran Gluhak, korekturu je odradila Helena Bojanić, profesorica u mirovini, sve crteže u knjizi izradila je Leda Kolarek, nakladnik je MINI-PRINT-LOGO d. o. o., a knjiga je izašla iz tiska u Varaždinu u ožujku 2025. godine. Knjiga započinje s predgovorom autora iz 2020. godine u Varaždinu, nastavlja se s pet (5) poglavlja koja nas uvode u tematiku i osnovne pojmove deskriptivne statistike te završava s literaturom, biografskim podatcima o autoru, bibliografijom i kazalom pojmova i sve to na 262 numerirane stranice.

Sama promocija knjige održana je 24. studenoga 2025. u Vijećnici Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije. Nakon mojih uvodnih riječi i upoznavanja publike s promotoricama, pri čemu sam ukratko pročitala njihove životopise, svaka od promotorica dale su vrlo zanimljive osvrte na knjigu. Profesorica Begović Kovač naglasila je: “Deskriptivna statistika je grana statistike koja se bavi analizom, opisom i grafičkim prikazom podataka. Moderni svijet vrvi podatcima, danas baratamo većom količinom podataka nego ikad. Stoga je važno podatke razumjeti te ih je važno znati

prezentirati. Jasno nam je da deskriptivna statistika ima ulogu u prirodnim, tehničkim i biomedicinskim znanostima. Međutim, ona je jako bitna i u društvenim znanostima, u sportu, glazbi, pa i na društvenim mrežama, svugdje gdje će analiza podataka pridonijeti unaprijeđenju procesa. Umjetna inteligencija i strojno učenje počivaju na ogromnoj količini podataka. Svi ti podatci bili bi samo hrpa brojeva ako ih ne bismo znali organizirati i tumačiti. Upravo knjiga profesora Bojanića-Glavice na vrlo pristupačan i sadržajan način objašnjava metode deskriptivne statistike kako bi nam pomogla u tom kaosu podataka.” Profesorica je dodatno istaknula da se na našem Fakultetu na drugoj godini svih prijediplomskih studija u sklopu kolegija *Statističke i numeričke metode* obrađuje dio tema iz promovirane knjige.

Potom je kao druga promotorica knjige bila profesorica Ujević Andrijić, koja je naglasila sljedeće: “Danas živimo u vremenu u kojem se gotovo sve mjeri i pohranjuje, od broja koraka i otkucaja srca na pametnim uređajima, vremena provedenog na društvenim mrežama do potrošačkih navika u online okruženju poput portala Worldometers, Statista i Eurostat, koji u realnom vremenu prikazuju različite globalne i europske statističke pokazatelje. Međutim, posebno treba istaknuti primjenu statistike u kemijskom inženjerstvu, gdje se procesi prate, kontroliraju i vode analizom podataka dobivenih s postrojenja i laboratorijske opreme.” Profesorica je također posebno istaknula da u svojem nastavnom i istraživačkom radu deskriptivnu statistiku primjenjuje u kolegijima *Modeliranje procesa* i *Metode umjetne inteligencije u kemijskom inženjerstvu*, naglašavajući studentima da svako modeliranje mora započeti analizom i razumijevanjem podataka. Dakle, deskriptivna statistika je polazišna točka svake analize te je neizostavan korak u predobradi podataka. U osobnom osvrtu

* Prof. dr. sc. Danijela Ašperger
e-pošta: diva@fkit.unizg.hr

naglasila je važnost kvalitetnih stručnih knjiga, a “Deskriptivna statistika” je upravo to.

Knjigu, ali i samoga autora, na kraju je na najtopliji način predstavila njegova unuka Leda Kolarek, koja je kroz retrospektivu i fotografije iz osobne obiteljske zbirke prikazala tijek nastajanja te iznimno vrijedne knjige, kao i razgovore koje je vodila sa svojim djedom, profesorom bogatoga životopisa Benediktom Bojanićem-Glavicom.

Takav je znanstvenik svojim nasljednicima – djeci i unucima – ostavio lijepu i vrijednu ostavštinu, ali i svojevrsnu obvezu, jer je potrebno nastaviti slijediti tu razinu kvalitete i težiti uspjesima kakve je ostvario profesor Bojanić-Glavica. To je i njegova obitelj i dokazala ne samo oko angažmana da knjiga ugleda svjetlo dana već i prilikom promocije kad su pripremili prekrasnu zakusku u znak sjećanja na svojeg vrlo uspješnog oca i djeda. Ugođaj s promocije pokušat ću vam prenijeti preko par fotografija prikazanih u tablici 1.

Tablica 1 – Ugođaj s promocije knjige “Deskriptivna statistika” autora Benedikta Bojanića-Glavice 24. studenoga 2025. u vijećnici Fakulteta kemijskog inženjerstva i tehnologije (fotografirali: Sanja Mikša i Branimir Bojanić)

